

Postanowienie z dnia 20 grudnia 2000 r.

I PKN 665/00

Błędne przekonanie radcy prawnego, że jest uprawniony do wniesienia kasacji, nie stanowi przyczyny usprawiedliwiającej przywrócenie terminu do dokonania tej czynności procesowej (art. 168 KPC).

Przewodniczący SSN Roman Kuczyński, Sędziowie SN: Jadwiga Skibińska-Adamowicz, Barbara Wagner (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 grudnia 2000 r. sprawy z powództwa Mieczysława D. przeciwko I. Zakładom Metalowym „I.-D.” w I. o wznowienie postępowania, na skutek kasacji powoda od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 października 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 17 marca 1998 r. [...] odrzucił kasację Mieczysława D. od postanowienia tego Sądu z dnia 30 grudnia 1997 r., oddalającego zażalenie skarżącego na postanowienie Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z dnia 30 września 1997 r., odrzucające jego skargę o wznowienie postępowania w sprawie [...], w której był powodem. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 listopada 1998 r. [...] oddalił zażalenie Mieczysława D. na to postanowienie.

Pismem z dnia 3 sierpnia 1999 r. Mieczysław D. wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji od postanowienia z dnia 30 grudnia 1997 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 29 października 1999 r. [...] odrzucił wniosek, powołując jako podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 171 KPC w związku z art. 391 KPC. W ocenie Sądu, wniosek jest spóźniony, albowiem powód poznał treść postanowienia Sądu Najwyższego nie później niż w dniu 17 maja 1999 r. Wiedział zatem,

że przyczyną odrzucenia kasacji było wniesienie jej przez nieuprawnionego pełnomocnika i już wówczas mógł żądać przywrócenia terminu do „powtórnego” wniesienia odrzuconego środka zaskarżenia.

Postanowienie to powód zaskarżył kasacją. Podnosząc zarzut naruszenia art. 169 KPC, „a w szczególności” art. 169 § 4 KPC, wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji od postanowienia z 30 grudnia 1997 r. Radca prawny wnoszący skargę w imieniu Mieczysława D. twierdził, że w jego przekonaniu, był uprawniony do wniesienia kasacji odrzuconej postanowieniem z dnia 17 marca 1998 r. W związku z orzeczeniem Sądu Najwyższego [...], powód wystąpił do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, gdyż „dopatruje się w stanowisku Sądu Najwyższego naruszenia przez Sądy w Polsce, przez Państwo Polskie, konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności – art. 6 tej Konwencji”. Zdaniem pełnomocnika strony, jest to okoliczność, która powinna być potraktowana jako „wypadek wyjątkowy” w rozumieniu § 4 art. 169 KPC, usprawiedliwiająca przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej pomimo upływu roku od uchybienia terminowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym postanowieniu z dnia 29 października 1999 r. jest odrzucenie wniosku o przywrócenie terminu do „ponownego” wniesienia kasacji od postanowienia z dnia 30 grudnia 1997 r. Kasacja złożona w terminie została prawomocnie odrzucona ze względu na to, że wniósł ją radca prawny, który „nie czynił zadość wymaganiom prawnym warunkującym dopuszczalność świadczenia pomocy prawnej na rzecz osób fizycznych”, określonym w art. 8 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. Nr 19, poz. 145 ze zm.). Ten sam radca prawny wniósł kasację od postanowienia odrzucającego wniosek o przywrócenie terminu, podnosząc jako okoliczność istotną swoje, obecnie istniejące, uprawnienia do wniesienia tego środka zaskarżenia i wyjaśniając, że zrezygnował z zatrudnienia w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością „S.-L.”.

Zgodnie z art. 169 § 1 KPC pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. Już z uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 marca 1998 r. odrzucającego kasację, Mieczysław D. i jego pełnomocnik, będący radcą prawnym, dowiedzieli się o przyczynie nie-

dopuszczalności kasacji. Ostatecznie zasadność orzeczenia tej treści potwierdził Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 listopada 1998 r. Podzielić przeto trzeba stanowisko Sądu Apelacyjnego, że datę doręczenia stronie odpisu tego postanowienia z uzasadnieniem należy traktować jako ustanie przyczyny uchybienia terminu i od niej liczyć wskazany w art. 169 § 1 KPC tygodniowy termin do złożenia pisma zawierającego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji.

Mieczysław D. domagał się w piśmie z dnia 3 sierpnia 1999 r. przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, która powinna była być dokonana w ciągu miesiąca od doręczenia jego pełnomocnikowi postanowienia z dnia 30 grudnia 1997 r. Jest to więc sytuacja szczególna, przewidziana w § 4 art. 169 KPC, gdyż od uchybienia terminu upłynął ponad roczny okres. W sprawie nie zachodzą jednak żadne nadzwyczajne okoliczności, które przemawiałyby za uwzględnieniem wniosku. Jeżeli nawet uznać za „wypadek wyjątkowy” mylne przekonanie radcy prawnego, że może być pełnomocnikiem strony, to obciążają one pełnomocnika, a w konsekwencji stronę. Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w rozpoznawanej sprawie podziela pogląd prawny wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1999 r., I PKN 76/99, że zaniedbanie pełnomocnika nie oznacza braku winy strony w uchybieniu terminowi.

Podnieść na koniec wypada, że pomimo wątpliwości co do tego, czy postanowienie odrzucające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia środka prawnego kończy postępowanie w sprawie i czy przysługuje od niego kasacja (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/00), Sąd Najwyższy, uwzględniając przyczynę odrzucenia kasacji od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 grudnia 1997 r. wniesionej po raz pierwszy, rozpoznał kasację Mieczysława D. od zaskarżonego nią postanowienia merytorycznie.

Kierując się powyższymi motywami Sąd Najwyższy, stosownie do art. 385 KPC w związku z art. 397 § 2 KPC i art. 393¹⁹ KPC, orzekł jak w sentencji.

=====